

[Knud Østergaard.]

Men jeg tror, det har interesse for tinget og for befolkningen, som stiller spørgsmål om u-landsproblematikken og den tredje verden i forhold til det udvidede marked, at ministeren i sit svar uddyber netop det problem.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne slutte i denne omgang. Jeg håber på, at ministeren vil besvare de spørgsmål, jeg har stillet.

Poul Hartling: Da statsministeren fremsatte sin regeringserklæring den 19. oktober 1971, begyndte det udenrigspolitiske afsnit med ordene:

„Det er af afgørende betydning, at der fortsat kan tilvejebringes bred enighed om dansk udenrigspolitik.“

Venstre er enig med regeringen i dette standpunkt. Ved alle de udenrigspolitiske debatter, som blev ført i den forrige regerings tid, har jeg som udenrigsminister understreget, hvor vigtigt det var, at vi kunne stå sammen om udenrigs- og markedspolitik. Jeg gjorde mig ingen illusioner om, at vi skulle kunne enes med SF og med de socialistiske grupperinger, der udsprang af VS. Men jeg arbejdede målbevidst for at holde en kurs, som de fire største partier, og altså det helt overvejende flertal i folketinget, kunne samles om.

Det var ikke på alle punkter så let, fordi socialdemokratiet som opposition undertiden lod sig lede af rent partitaktiske hensyn. Nogle af disse udskejelser volder nu regeringen vanskeligheder, og de må naturligvis omtales i dag, men der er ingen grund til, at disse problemer skal dominere denne debat. De store spørgsmål og de store linjer bør optage os mere.

Enighed om de store linjer er der så meget mere brug for, som situationen i verden rummer mange spændinger og vanskeligheder.

Men skal vi kunne stå sammen om den udenrigspolitik, Danmark skal føre, kræver det naturligvis, at regeringen og udenrigsministeren virkelig har vilje til at føre en sam-

lende politik. Venstre har ikke noget principielt ønske om at frede regeringen, og venstre vil bestemt ikke give regeringen frit lejde, men i udenrigs- og markedspolitiske spørgsmål gælder det, at hvis regeringen vil følge den linje, som statsministeren lagde op til i oktober, at man vil søge at tilvejebringe bred enighed om disse spørgsmål, skal regeringen ikke komme forgæves til venstre.

Det er måske i denne sammenhæng rigtigt at sige om den dagsorden, der er foreslået, at det er ud fra de nævnte synspunkter så meget mere mærkeligt, at man her har brudt den praksis, som man ellers har haft om udenrigspolitiske dagsordener, at man drøftede dem imellem partierne i forvejen. Det har man ikke gjort i dette tilfælde. Hvis det skal gå her, som det synes at gå i en række andre sager, at regeringen vil lægge mere vægt på, hvad hr. Gert Petersen mener, end på, hvad vi andre siger, må den også være på det rene med, at så har den valgt den spinkle overlevelsesmulighed, så længe den ellers varer, fremfor den brede enighed, som statsministeren talte om i oktober.

Blandt de udenrigspolitiske spørgsmål, som umiddelbart trænger sig på, er det naturligt først at beskæftige sig med de europæiske spørgsmål. Om ganske få dage kender vi udfaldet af valget i Baden-Württemberg og udfaldet af den afstemning i Forbundsrepublikken, som hele verden venter med så stor opmærksomhed.

Den forsoningspolitik, som den socialdemokratiske Willy Brandt og hans liberale udenrigsminister, Walter Scheel, har indledt, betyder, om den lykkes, indledningen til en ny periode i Europa.

Det er en politik, der har været længe undervejs. Med stor forsigtighed og nødvendig omhu har man skridt for skridt nærmet sig målet. Ideer om gensidige, afbalancerede reduktioner af troppestyrkerne i Europa, forslag om sikkerhedskonference, om procedure og mødested og deltagere og forudsætninger, der først måtte opfyldes, endeløse forhandlinger om Berlinproblemer, alt dette